

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

8. Solutio Patris Vasquez reflectitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

indivisum, quia autem dicitur quod ens præscindatur à differentiis, & modis rerum additione eget alicuius positivo addito enti est vnum, & indivisum: ergo vnum, & indivisum est formalissime negatio sicut tenebrosus: ergo unitas solum addit supra ens negationem, sicut tenebræ supra aërem. Hinc patet quod cum ens secundum se præscindat à differentiis, & modis rerum, quia non includit illas, secundum se sit indivisum nullo positivo intellectu, & consequenter quod negatio divisionis immediate fundetur in ipso ente.

110 Probatur secunda pars minoris præcipui syllogismi, quia præciso quocumque alio positivo supra ens, manet ens indivisum, quia in ratione entis ut sic communissima superiori omni positivo, non est plures: ergo est indivisum, unde formaliter vnum, & hoc non erit positum; hæc consequentia supposito antecedenti evidens est, quia ideo calor non est ratio formalis dealbandi, nec frigiditas existendi in ordine ad locum, quia licet auferatur calor, manet subiectum album, & licet auferatur frigiditas, manet subiectum extensum; nam si frigiditas esset ratio formalis extendendi, cum esset de essentia extensi, ipsum extensum non posset manere sine illa, quia res non manet sine essentia: ergo si ablato positivo quocumque, ens manet vnum, signum evidens est illud positum, non esse rationem formalem illius.

111 Antecedens sic patet, primo, quia ens ut sic ut supra probatum manet, est superius quocumque positivo, ac proinde illud positivum erit inferius respectu entis ut sic: ergo illud positivum si constituit rationem entis in aliqua unitate, constituet ipsum in unitate inferiori, ipso ente, sicut positivum hominis per quod constituitur homo, in esse vnius inferioris entis ut sic, & ratio evidens est, quia eo modo est effectus formalis, quo est forma illius: ergo si forma est inferior respectu alicuius effectus formalis, etiam erit inferior: sed illud positivum est inferius entis ut sic: ergo constituit in esse inferiori; unde constituet non in unitate transcendentali, quia hoc non est inferior.

112 Secundo probatur, quia positivum illud est posterius, ente nostro modo concipiendi, cum sit attributum entis; sed prius non dependet à posteriori, neque in esse neque in cognosci: ergo potest concipi ens quod prius est sine positivo illo vnius, quod posterius respectu entis; tum sic: sed ens sic conceptum non esset plura in quantum ens, cum in quantum ens sit ratio indivisa, & indivisibilis, quia secundum essentiam entis est convenientia totalis, sine aliqua diversitate differentiarum, quia ens quatenus præscinditur, vel quatenus realiter distinguitur virtualiter à differentiis creati, &c. in illo conceptu essentiali non includit illas differentias, quia omnis differentia est extra rationem essentialem superioris: ergo secundum suam essentiam nullam habet rationem dividendi, & plurificandi illud, quia ratio adæquata plurificandi ens est ratio differentiarum: sed essentia entis, quatenus essentia ut sic est virtualiter, excludit differentias, quia distinguitur ab illis virtualiter: ergo in sua essentia, & ex vi illius excludit divisionem: ergo ex vi suæ essentia, & ablato quocumque positivo quod non sit essentia entis est indivisum, & vnum.

Declaratur hoc amplius, quia ens illud quod constituit Deum, ut Deus est, & de Deo essentialiter prædicatur, & quod est convenientia cum ente quod est in creatura, caret omni imperfectione, ut supra probatum manet: sed divisio in essentia absoluta est imperfectio: ergo illa ratio entis quæ omnia hæc habet, quatenus ens essentialiter erit indivisum; unde illa indivisio non erit per aliquid positivum superadditum supra ens: sed per solam negationem immediate fundatam in ente, & transcendentem ipsam rationem entis: ergo ablato quocumque positivo ens manet vnum, quia manet formaliter indivisum.

SUBSECTIO VIII.

Solutio Patris Vasquez restituitur.

Hanc ultimam nostram rationem P. Vasquez non solum solvere intendit, sed optime posse retorqueri contra nos ait. Vtrumque præstat hoc modo, primo soluit argumentum concedendo præscindi posse rationem entis ab illo positivo, sed negat tunc provi sic esse vnum, sed potius indifferens ad vnum, & multa, & asserit hoc esse speciale unitatis, quod ipse determinate non recipiatur cum ente, sicut bonitas, & veritas, sed indeterminate aut unitas, aut pluralitas.

Secundo retorquet in fine illius capitis argumentum sic, illa negatio, in qua per te constituitur ratio vnius, cum sit distincta ab ente, potest ab ipso præscindi, & concipi ens in aliquo priori ad illam, & tamen provi sic manet vnum: ergo ratio vnius non potest in illa negatione consistere, quare concludit eodem modo esse solvendum hoc argumentum à nobis, quod scilicet pro illo priori ens non sit vnum, sed indifferens: sed solutio facile rejicitur primo, quia inauditum est ipsam pluralitatem esse passionem entis, sicut est unitas, & ens non determinare unitatem ut constituit infra.

Secundo, quia ex præciso conceptu ablationis formæ ab aliquo subiecto, intelligitur in illo carentia, & negatio talis formæ: sed ens pro illo priori denudatum est à forma divisionis, & plurificationis, quia secundum se concipitur sine differentiis, quæ sunt rationes formales dividendi, & multiplicandi: ergo pro illo priori ens concipitur cum carentia divisionis, & plurificationis: ergo est indivisum, & non plures; falsum ergo est quod sit indifferens ad vnum, & ad indivisionem.

Tertio ex eodem principio argumentor contra te hoc tuum positivum est forma vnius: sed ens per te concipitur pro illo priori, sine hoc positivo: ergo concipitur pro illo priori sine forma vnius, das totum, pergo ulterius: ergo pro illo priori caret forma vnius: ergo pro illo priori caret unitate; sed per te non determinat unitatem: sed est indifferens ad ipsam: ergo pro illo priori caret unitate sine vlla eius exigentia: ergo pro illo priori ens est multa, & plura; patet consequentia, quia multitudo, & pluralitas per te ponitur in negatione unitatis: ergo ens non erit indifferens ad vnum, & multa ut ponis, sed determinate multa pro illo priori, quo concipitur sine unitate.

Quarto duo entia non possunt inter se præscindere, & concipi, quasi indifferencia ad distinctionem,

Quaest. II. Quid addat Vnum supra ens. 241

tionem, vel identitatem, quia istae sunt duae contradictoriae, vel distinguuntur vel non distinguuntur, praeterquam cum a se saltem distinctio ponatur in negatione unitatis; sed contradictorium, una necessario determinate vera est, & altera falsa; ergo non potest sublineri haec indifferentia quam constituis.

119 Quod ut plenius intelligatur, constituas obsecro hic Paulum, & hunc parietem, mente ab illis praescinde hoc positivum, quod in vnoquoque vocas propriam unitatem transcendentalem. Petro a te, an Paulus tuhce distinguatur a pariete, & paries a Paulo, vel non.

120 Hoc secundum non potest dicere, quia supponis esse duo entia, & vnumquodque ratione suae entitatis distinguere ab alio, quia distinctio solam negationem addit supra ens ut tu asseris; praeterea est aperte falsum hominem pro aliquo signo esse identificatum cum pariete.

121 Dabis ergo primum, hinc infero: igitur vnumquodque iam erat vnum: patet consequentia, quia prius est rem esse vnam in se formaliter, quam distinctam ab alia, quia hoc oritur ex illo, ut patet ex definitione vnius: sed pro illo priori Petrus est distinctus a Pariete: ergo pro illo priori est vnus in se formaliter, (ens enim est indivisum in se, hoc est vnum, & divisum a quolibet alio, id est distinctum; unde in definitione vnius prius est unitas quam distinctio) & tamen sine positivo aliquo medio: ergo hoc positivum est impertinens, & sic unitas solum in negatione consistit.

Dices forsitan pro illo signo neque esse distinctos, nec non distinctos, sed praescindere, & indifferentem se habere.

122 Contra primo, quia pro nullo signo Paulus est indifferens, ut identificetur cum pariete: imo pro omni signo repugnat identificari: ergo pro nullo signo est indifferens, quia rei indifferenti non repugnat actus ille, seu exercitium ad quod est indifferens, v. g. animal est indifferens ad essendum rationale, quia rationalitas non illi repugnat; contra vero non potest esse indifferens ad hoc ut sit arbor, quia esse arboris repugnat animali: sed Paulo ex sua entitate, & essentia repugnat identificatio cum pariete: ergo pro nullo signo vel pro nullo priori quo concipitur Petrus, seu entitas illius, potest esse indifferens ad distinctionem, & identitatem cum pariete, sed potius in quocumque signo concipitur Petrus, concipitur ut determinatus ad distinctionem respectu parietis, quia cui in omni signo repugnat oppositum immediatum in omni signo, convenit determinatio ad esse alterius oppositi, v. g. quia Deo in omni signo repugnat mors, in omni signo est determinatus ad vitam, & quia homo est talis essentia ut illi repugnet pro quocumque signo irrationalitas ipsi pro quocumque signo concipitur, convenit determinate rationalitas, & pro nullo signo est indifferens ad irrationalitatem: sed Petro pro omni signo repugnat ratione differentiae essentialis identitatis cum pariete: ergo pro quocumque signo convenit illi determinate distinctio a pariete: ergo pro nullo signo praescindita distinctione respectu parietis, nec est indifferens ad identitatem cum pariete.

123 Contra secundo, quia constituis duas contradictorias, quarum neutra sit determinate vera, neque determinate falsa, videlicet Paulus distinctus a pariete, & Paulus identificatus cum pariete.

guitur pro illo priori a pariete, Paulus, vel Petrus non distinguuntur pro illo priori a pariete: sed per te neutrum est determinate verum, sed praescinditur ergo iam admittis propositiones contradictorias praescindentes a veritate, & falsitate, ac proinde, nec determinate veras, nec determinate falsas.

Porro argumenti retorasio infirma valde nam Respondeo mahere vnum praecisa negatione fundamentaliter proxime, & ita determinatum ad negationem in sequenti immediato signo, resistentem, & non esse indifferens, ut tu asseris, quare necessarium non est, illud positivum ut in differentia entis determinetur ad vnum, & fundet istam negationem.

Praeterea dicat mihi Pater Vasquez, unde colligatur in hoc argumento indifferentia entis ad vnum, & multa; nam ex conceptu praecisionis, & prioritatis respectu negationis in ente, nec leviter deducitur, nisi velit nullam negationem esse determinatam a fundamento, quia quodcumque fundamentum est prius ipsa negatione, & praescindi potest a negatione quam fundat, imo & hoc positivum quod constituit formalitatem vnius apud ipsum prius est negatione divisionis, & praescindi potest consequenter ab illa, ex hoc autem, & ex hac prioritate nullo modo possum arguere dicendo: ergo illud positivum est indifferens ad negationem divisionis, & ad divisionem ipsam, quia licet fundamentum immediatum sit prius prioritate quasi naturae ipsa negatione, nihilominus ex sua natura est determinatum, ut ex tali fundamento resultet talis negatio, quia haec praecisio, & prioritas fundamenti a negatione, & respectu illius non est prioritas aut praecisio rei superioris non connexae cum inferiori: sed potius est praecisio, & prioritas rei, quae connectitur, & determinatur ex vi suae entitatis ad negationem, sicut, v. g. oculus ultimo dispositus ad cecitatem, non est indifferens ad visum, sed potius determinatus est ad cecitatem, & materia prima, quae ratione ultimae dispositionis per quam expulsa est anima rationalis, quatenus secundum se concipitur, cum tali dispositione, non dicitur indifferens: sed potius determinata ad formam cadaveris, etiam si materia prima sit ultimo disposita sit prior natura quam ipsa forma cadaveris: ergo similiter licet ens sit prius natura, quam negatio divisionis, non potest dici indifferens ad illam, & ad divisionem, quia ens est essentia, & negatio divisionis est attributum eius: sed essentia non est indifferens etiam in quantumque prioritate ad attributum, & ad oppositum illius: ergo ens non est indifferens, & ad illam indivisionem.

Sed dicat aliquis eodem modo responderi posse huic rationi, quo respondemus rationi Patris Vasquez, quod scilicet secluso hoc positivo, maneat ens materialiter, seu fundamentaliter vnum, & determinet hoc positivum in sequenti signo, per quod sit vnum formaliter: sed ista responsio non advertit quod si ens secundum se determinat in divisionem, cessat omnis necessitas positivi additi, ut confurgat negatio divisionis: quare haec solutio minime componitur cum positiva Unitate, & devellenda est ex nostra ratione.

Dum autem interrogatur ab Adversariis quid sit illud positivum superadditum supra ens, dicunt esse indefectibilitatem seu integritatem.

Hh Contra,

128 Contra, quia illa integritas, quæ est formalitas vnius debet opponi divisioni, siquidem per te vnum ut vnum opponitur diviso: ergo ipsa formalitas vnius debet opponi divisioni, sicut, quia album opponitur nigro formaliter, ipsa albedo opponitur nigredini: sed illa divisio cui opponitur ultimo formaliter formalitas vnius, est relatio, & integritas non est relatio, quia vnumquodque in se ipso sine ordine ad aliud est integrum: ergo talis integritas erit negatio, ut ex supra dictis patet. Item quia duplex potest concipi integritas, alia positiva, v. g. quæ constat omnibus suis partibus, & de hac non loquimur, quia multa sunt vna, seu habent unitatem transcendentalem, & nihilominus illis repugnant partes, ut est Deus, qui ex vi suæ omnimodæ simplicitatis, excludit à se omnes partes, & idem est in puncto: alia est integritas negativa, id est cui nihil deficit de sua entitate, & hæc est negatio formaliter fundata in propria essentia, & entitate: Vnde si unitas est integritas formaliter, & non est positiva integritas, necessario erit negatio: ergo unitas formaliter constituitur negatione.

129 Et quia de placitis P. Vasquez agimus, opere præterit duxi oppugnare ipsum in eo, quod dicit, nimirum conceptum vnius distingui adæquate à conceptu entis, tanquam quid positivum secutum ad ens, quam impugnationem sic effor-
mo, quia admissa hac distinctione, & constitutis duabus formalitatibus obiectivis, altera entis, altera vnius adæquate distincti, sequitur illum conceptum vnius non posse esse attributum entis: ergo non debet dari distinctio adæquata inter unitatem, & ens. Sequela sic probatur, quia ille conceptus vnius per te est positivus essentialiter, ac proinde est essentialiter ens: sed vnius conceptus entis non est conceptus secundarius entis ut sic: ergo ille conceptus vnius non est attributum, quia attributum est secundarius conceptus. Minor sic probatur, quia quicquid convenit enti ut sic, convenit cuius conceptui entis, ut quicquid convenit animali ut sic, convenit cuius animali: sed ille conceptus si est realis non est extra totam collectionem entis, neque potest esse conceptus secundarius sui ipsius: ergo non est attributum entis ut sic.

130 Confirmatur, conceptus entis, & conceptus vnius sunt per te reales, & distinguuntur in ratione talis entis, sicut animal, & rationale sunt duo conceptus entis realis ratione distincti: ergo neuter illorum est ens ut sic, quia ens ut sic debet complecti omnes conceptus entis: assigna mihi: ergo ens ut sic cuius attributum sit vnum, nam si vnum est conceptus realis, iam includitur in ente ut sic; si autem est privatio, iam unitas constitueretur non positiva formalitate, sed negativa. Deinde unitas est ens vere reale, sicut ens, interrogo vel est vnum, vel plura, vel abstractum ab vno, vel pluribus, secundum, & tertium dici non potest: ergo primum, per quid igitur est vnum formaliter? Dices seipso: cur ergo alter conceptus entis positivus sicut ille, non constituetur vnius seipso; si enim tuus ille conceptus connotat negationem, & ideo est vnius, similiter poterit primus conceptus per seipsum connotare negationem, & esse vnius simpliciter.

SVBSECTIO IX.

Tertia ratio principalis ponitur.

131 Tertio sic argumentor ad hominem: contra Hurtado, & ex proprijs principijs illius, Deus per suam essentiam positivam habet indivisionem in se absque additione positivi formalitatis: ergo hæc non est necessaria ad fundandam illam negationem divisionis ultimæ relativæ, & consequenter vnum nihil positivum addit supra ens; sed meram negationem talis relativæ divisionis immediate fundatam in ente: antecedens admittitur à P. Hurt. imò & probatur, quia eo ipso quod Deus intelligitur summe actualis, intelligitur cum negatione divisionis in se: sed Deus essentialiter absque vlllo positivo addito, habet summam illam actualitatem: ergo absque additione positivi habet indivisionem in se: ergo id quod additur enti ad constituendam unitatem, est negatio.

132 Dices hanc rationem non probare vnum de formali dicere negationem, sed solum non esse conceptum distinctum adæquate ab ente.

133 Sed contra, quia hoc argumentum probare intendimus nihil positivum distinctum ab ente, addi enti, sed solum negationem divisionis; hoc autem evidenter probatur: si quodvis positivum quod datur formalissime fuerit ipsa essentia entis in ipso ente: ergo nullum positivum potest esse attributum, quia ipsa essentia entis formalissime ut talis non potest esse attributum sui ipsius, quia quod additur alicui tanquam passio vel attributum intelligitur saltem metaphysicè resultare à subiecto, vel consequi ad essentiam: sed id quod consequitur, & fluit ab essentia, non debet esse ipsa essentia formaliter, sed metaphysicè extra essentiam, & supponens eam iam constitutam essentialiter: ergo nullum positivum seu reale potest addi supra ens, quod possit esse passio: ergo quicquid additur ut sit passio, debet esse negatio, quia negatio non est ipsissima essentia entis: ergo ex vi huius argumenti, non solum convincitur unitatem non esse conceptum distinctum adæquate ab ente, sed potius quicquid addit supra ens ut inadæquate saltem distinguatur ab ente, non esse positivum, sed negationem, quia quicquid fuerit positivum est intra essentiam entis ut sic, & non est extra essentiam illius, quia ut supra demonstravimus in primario conceptu entis ut sic, includitur omnis conceptus entis, quia est omne ens, sicut in conceptu hominis ut sic includitur primario omnis conceptus hominis, quia homo est omnis homo, unde sicut supra hominem non potest addi, neque adæquate, neque inadæquate conceptus expressus hominis inadæquate distinctus ab homine; ita similiter supra ens ut sic aut supra positivum ut sic, non potest addi aliquis conceptus positivus neque adæquatus, neque inadæquatus, quia per te omnis positivus conceptus includitur in positivo primario; ergo si additur aliquid debet esse conceptus qui sit extra primarium conceptum positivi ut sic: sed non est alius nisi negatio: ergo negatio solum additur supra ens: ergo si in divisio additur positivo ut sic, ut sit attributum illius, talis divisio erit negatio divisionis positivæ, sive illa sit relatio, sive sit multitudo terminata.

Totum